

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Ljutomerske občinske volitve.

(Dopis iz Ljutomera.)

Kmalu bode potekla našemu trškemu občinskemu odboru volilna doba. Volilni red je že sestavljen in do 11. t. m. je bil vsakemu na ogled v občinski pisarnici. Volitve so nam torej že pred durmi. Dobro je, da si še pred volitvijo ogledamo delovanje dosedanjega odbora, da vemo, ali je še vreden nadaljnega našega zaupanja, da ga spet volimo, ali pa ne.

Za ves ljutomerski okraj, posebič še za trg je važna občinska hranilnica. V njej nalaga tržan in okoličan, Nemec in Slovenec svoj z velikim trdom prihranjeni denar. To hranilnico dobi v oskrbljevanje vsakratni ljutomerski občinski odbor, kakor pravi § 32. hranilničnih določb, ki se glasi: »Odbor hranilnice se voli po občinskem odboru ljutomerskem za dobo 3 let.« Kako je ravnal dosednji odbor s to hranilnico?

V ljutomerskem okraju živi 12.832 Slovencev in le 469 Nemcev — toliko namreč izkazuje zadnja ljudska števila. Številke same pričajo, čegavega denarja je več naloženega v hranilnici, nemškega ali slovenskega. Če bi vsi Nemci in posili — Nemci našega okraja skupaj pobrali vse svoje gotove krajcarje in naložili v hranilnici, bi še morebiti ne nabrali četrťtinko onega pol milijona, ki je ondi naložen. Pravično bi bilo, da bi s slovenskim denarjem tudi gospodaril Slovenec. Pa v Ljutomeru so take pravice pokopali.

Čudne, tajne moči so do sedaj pomagale ljutomerskim Nemcem in nemškutarjem do $\frac{2}{3}$ večine v občinskem odboru. Te večine se je tudi prav oholo posluževal odbor pri vsakej priložnosti, posebno še tudi pri volitvi v hranilnični odbor. Niti enega slovenskih občinskih zastopnikov niso izvolili v omenjeni odbor, da bi v njem po svoje gospodarili brez skrbi. Slovenski zastopnik bi se vé ne mogel trpeti, da se hranilnični denar porablja v volitvene namene, zaradi tega tudi ne sme priti v odbor. To je krivica vsem Slovincem ljutomerskega okraja.

Še hujša krivica se godi ljutomerskim Slovincem. Hranilnični, po večini slovenski denar se uporablja v potlačanje slovenskih tržanov. Pred ne dolgim časom si je postavila ljutomerska hranilnica svoje veliko poslopje. Mimogrede samo omenim, da se pri tem delu ni oziralo na domače obrtnike, celó ne na slovenske. Vsaka nova stavba se po postavi oprosti čez nekaj let hišnega davka, ako lastnik le poprosi za tako oproščenje. Naš hranilnični odbor s porazumljenjem občinskega odbora pa sam rad plača ta nepotrebni davek in slovenski denar tako rekoč proč meče. Za nepotrebno nemško šolo izvrgele je lani 1000 gld. Kolikim ubogim šolarjem n. pr. bi se lahko nakupilo s tem zastopnj zavrženim denarjem potrebnih rečij?

Za reveža, posebno za slovenskega reveža pri naših odbornikih ni usmiljenja. Slovenski denar jim mora služiti, da jim ohrani večino v občinskem odboru. Ker občinska hranilnica plača velik prostovoljni davek, volil bo njen zastopnik v 1. volilnem razredu, in samo ta glas bo uzrok, da Slovenci propademo, ako v občé propademo pri volitvi. To je huda krivica slovenskim ljutomerskim tržanom!

Nič boljše kakor pri hranilnici, ni gospodarstvo v občini. Pred nekaterimi leti ljutomerski občani še niso poznali občinskih naklad, in »stari purgarji« so dobivali še dohodke od občine n. pr. drva. Sedaj ima občina že visoke naklade in še povrh dela dolgove! Lansko leto si je izposodila 3000 gld., da bi jim ta denar zastopnj dala štajarska hranilnica, tega ne moremo verjeti — in to veliko svoto je občina podarila nemškemu šulvereinu, da je zidal nepotrebno nemško šolo, ki pa ostane lastnina šulvereinska. Naložila si je vsled pogodbe z nemškim šulvereinom od 3. sept. 1894 samovoljno veliko letno plačilo, ker je obljubila plačevati za nemško šolo ves davek in vse popravke.

Prepuštila je brezplačno za isto šolo 1 oral 207⁰ zemljišča, ki še povrh ni bilo njena lastnina, ampak 87 »purgarjev«, samo zaradi tega, da smejo viničarski otroci nekaterih ljutomerskih Nemcev in nemškutarjev nemško šolo obiskovati tako dolgo, dokler se bode v njej izključno le v nemščini podučevalo. »Ako bi nehal biti nemški jezik izključno učni jezik, tako se glasi pogodba, zgubi ona svojo veljavo« t. j. nemški šulverein ima pravico učence izgnati, šolo z zemljiščem vred prodati, če tudi n. pr. samo katehet moli slovenski »Oče naš« z otrokom, ki ga v drugem jeziku ne razume. Občina pa se obriši za 3000 gld., za zemljišče in vse druge velike stroške!

Kdor takih krivic ne odobruje, pokazal bode pri volitvi s svojim glasovanjem. Ničvrednež pa je vsak, ki spozna krivico, pa jo bo še podpiral!

Kako so Teharje postale slovenske?

Slavne Teharje, nekdaž plemenite, bile so ves čas v rokah možev, ki niso imeli srca za blagor občine in slovenskega ljudstva. Župan Kovač in njegovi odborniki niso kaj dobro gospodarili; kupovali in zidali so nepotrebne reči ter se vedno toževali s teharsko vasjo. Ali zdaj jim je odklenkalo! Teharje so v slovenskih rokah!

Priprave za volitev so se že po novem letu začele, in agitacija je bila tem živahnejša, ker so nasprotniki vse žile napeli, da bi še ohranili lepe Teharje v svoji oblasti; letali so noč in dan od hiše do hiše in se hvalili, kako so dobro gospodarili. Če ni ena neres-